

HARÂMA BAKMA VE AVRET (ÖRTÜNME) -1-

"30- İnanan erkeklere söyle: "Bakışlarından bazılarını yumsunlar, ırzlarını korusunlar. Bu (hareket) onlar için daha temiz(ve yararlı)dır. Şüphesiz Allah, onların her yaptıklarını haber almaktadır. 31- İnanan kadınlara da söyle: "Bakışlarından bazılarını yumsunlar, ırzlarını korusunlar. Süslerini göstermesinler. Ancak (elbise, yüzük gibi örtülmesinde güçlük bulunan ve) kendiliğinden görünenler hariç. Baş örtülerini yakalarının üzerine koy(up boyunlarını ört)sünler. Süslerini kimseye göstermesinler. Yalnız kocalarına, yahut babalarına, yahut kocalarının babalarına, yahut oğullarına, yahut kocalarının oğullarına, yahut kardeşlerine, yahut kardeşlerinin oğullarına, yahut kız kardeşlerinin oğullarına, yahut kadınlarına, yahut ellerinin altında bulunan(köle ve cariye)lerine, yahut kadına ihtiyacı bulunmayan (iktidarsız, şehvetsiz) erkeklerden tabi'lerine (yani hizmetçilere, yardıma muhtaç ihtiyarlara, bunaklara ve dilencilere) yahut henüz kadınların mahrem yerlerini anlamayan çocuklara gösterebilir. Gizledikleri süslerin bilinmesi için ayaklarını (yere) vurmasınlar. Ey mü'minler, topluca Allah'a tevbe edin ki felaha eresiniz." (Nûr: 102/30-31)

Bu âyetlerde inanan erkek ve kadınlara bakışlarını biraz *ğadd* (غادر) etmeleri emredilmektedir. /a¥¥

bakışı ve sesi kısmak, herhangi bir şeyi azaltmak anlamına gelir:

"
: Yürüyüşünde tutumlu ol, sesini de kıs. Çünkü seslerin en çirkini eşeklerin sesidir.
(Lokman: 31/19)

âyeti de kelimenin anlamını açıklıyor.

30'ncu âyette erkeklere, bakışlarını biraz kısıp nâmûslarını korumaları, kalben temiz kalmaları için böyle yapmalarının daha uygun olduğu bildiriliyor.

Şehvet düşüncesinin ilk etkeni gözdür. Göz görünce şehvet düşüncesi uyanır, kabarır, sonunda insanı zinâ yollarına sürükleyebilir. Gözü kötü bakıştan korumakla gönül de kötü düşünceden korunmuş olur. Şehvet dürtüsü olmayınca da nâmûs korunur. Bunun için âyette önce gözleri harâma bakmaktan, ırzı zinâdan korumak emredilmiştir. Âyette bir incelik vardır: O da "Bakışlarını yumsunlar"

: Bakışlarını yumsunlar"

değil,

"

:
:

Bakışlarından bir kısmını yumsunlar"

denmiş olmasıdır. Âyet bütün bakışları yummayı değil, kötü niyetle bakmayı yasaklamaktadır. O halde temiz niyetle bakmakta bir sakınca yoktur. Ama içte şehvet düşüncesi kıpırdayınca artık ondan sonra bakış harâm olur. Nitekim Peygamber(s.a.v.)in hadisine göre de ilk bakış, göze çarpmak harâm değil, sürekli, döne döne bakmak harâmdır:

"Ey Âlî, birbiri ardınca bakma. Birinci bakışının zararı yoktur ama ikinci bakışın sana zararlıdır."

[1]

Burada men edilen, şehvet hissiyle bakmaktır.

(devamı yarın..)